

Гъяйвнар Женнетдиндар ву

Дугъриданна, жинар гъяйван айи хулажъинди гъюрдар, гъяйвнин «гъигыи» рабхбажъан дураф гъерфу

Аллагу Тааьлайи саб мутму-шейкъан мянасузди халкъ дапнадар. Гъарсаб махлукъат фу-вуш ва фтин-вуш бадали халкъ дапнайиб ву. Дурариканд саб гъяйван ву. Гъяйван Аллагу Тааьлайи инсанариз мянфяаьт вуди халкъ дапнайи уткан гъяйванатарикан саб ву. Мурар адарди гъахънийиш, ихъ уьмур фициб шуйкла, клури, фикиркъан аплуз шулдар. Дураф эльну гъягъюз, гъагъ гъабхуз, жилин

ляхнар аплуз ва жара жюрбежюр ляхнариз ишлетмиш аплури гъахъну. Саб дявдиъкъан гъяйвнар ишлетмиш дарапди гъабхъундар. Пайгъамбари ﷺ дявдиан гъабхъи гъазанж, ликри гъягърударизтан, эльнайидариз шубуб ражари артухъ тувуб амур аплуи. Эгер эскер девейин, фил'ин, ясана даждиин алди гъахънуш, дугъаз гъазанжидикан гъяйвнин алиризтан циьб шуйи.

Ухъуз гъяйвнарликан артухъ агъю хъпан бадали, учу Дагъустандин адлу алим Мугъяммад-гъяжи Гъажиевдикан гъяйвнарликан ктибтуб ккун гъапунча.

- Мугъяммад-гъяжи, ихъ газат урхурайдариз гъаму уткан гъяйван халкъ аплбакан кидибта.

- «Шифау Судур» китабдиъ Ибн Аббасди Пайгъамбарин ﷺ гъядис ктибтура: «Аллагу Тааьлайиз гъяйван халкъ аплуз ккун гъабхъиган, Дугъу кибла терифнан микраз, увкан саб халкъ аплруб аплдиза, гъапи. Жабраил малаикди уч дубхънайи микракан саб тикисиб гъибисну, ва Аллагу Тааьлайи дидкан аягъур гъяйван халкъ гъапну.

СТР. 3

ТЕБРИК

Машквар мубарак ибшри!

Ассаламу алейкум, гъюрматлу мусурман гъардшар ва чйир! Вари мусурмнар кивантан гирами машкврахъди тебрик аплураза. Гъит Аллагу Тааьлайи Рамазандин вазлиъ ухъу гъидису ушвар, гъаплу гъудгнар къабул аплри, хъанара гизаф ибадат аплуз ухъуз варидариз кюмек туври. Ва гъюру Рамазандин вазлиъ ккилигуз Аллагу Тааьлайи ухъуз жандин сагъвал туври! Амин!

ДИНДИН КЪАНУН

Жвумийин гъудган шли дапну ккунду?

Гъюрматлу ватангълийир! Гъямд ибшри Аллагу Тааьлайиз мусурмнар из жвумийин йигъ машквар вуди дебкбаз. Ав, диндин тарихдиъ му йигъан жюрбежюр ляхнар арайиз гъафну. Гъаци вуйиган, му гирами йигъан аплру фарз гъудгникан вахт-вахтарик ихъ газат урхрудариз киван дарапди гъичра гъибтуз шулдар. Жвумийин гъудган акъюл балигъ дубхънайи гъарсар жили мусурман касдиина фарз ву. Жвумийин гъудган лукраз, ясана йисар бегъем дархъи касдиз, ясана дишагълийири фарз дар.

СТР. 6

АЪЛИМАРИКАН

Пайгъамбарин ﷺ вакиларин рьякъ

Аълимарин рьякъ ярхиб ву. Дурари жямаяьтлугъдин арайиъ аплру ляхин кымат тувну удукъуз шлуб дар. Дурари гъийин йигъан ухъу диндихъ хъади хъпан бадали, ухъухъна дин рубкъбан бадали гизаф зегъмет гъизигну. Гъаму макъалайиъ ухъу Табасаран райондин Къюррак гъулаъ гъахъи имамар-аълимарикан ктибтидихъа.

Къюррак гъулаъ къази малла Ханмугъяммад ибн Ших клуру алим гъахъну. Думу Къяйтагъ-Табасаран мягъялиъ Диван-бегги гъуллугънаъ лихури гъахъну. Дурадин тухумдин ччвурра «Къаз'яр» ву. Гъадди клураки, дурадин ахъю абйирра илимлу ксар ва къазивал аплури гъахъидар ву. Дугъахъ Къурбан ва Арбух клуру къюр гъардшар гъахъну, дурадра илимлу ксар вуди гъахъну. Ханмугъяммад ибн Шихдиз баяриканд гъахъундар, хъа шубар гъахъну. Ишребика – Шила гъулаъ швувахъ хъа, хъа Айбика - Хянягъ гъулаъ швувахъ хъа.

СТР. 5

Рамазандин ваз ва хъадан ляхнар

СТР. 3

Жегъеннемдихъан яв жандак азад аплин

СТР. 4

Аълимарин жавабар

СТР. 7

Къур'ан к'ваъланди урхбан талит

Гирами Рамазандин вазли Дубай шагъриь Къур'ан к'ваъланди агъюдарин талит к'ули гъубшну. Душваъ ихъ ватанагъли Билал Абдулхаликьовра иштирак гъахъну. Му талитнаъ дугъу ихъ ватанагълийир къюбпи йишв бисбиинди шад гъапну. Дупну ккундуки, Билал Абдулхаликьов 2012-пи йисан дициб талитнаъ гъалиб гъахъир ву.

Думу талит гъар йисан к'ули гъабхурайиб, ву ва гъар йисан душваъ варидон'яйиан варитан ужуди Къур'ан к'ваъланди агъюдар иштирак шула.

Гъит Аллагъу Тааълайи Билализ хъанара хъуркъувалар туври ва ухъузра,

имбударизра гирами Къур'ан вари дубгъуз шулдарш, дидкан сациб вушра, к'ваълан ап'уз Аллагъди ﷻ кюмек туври.

Пайгъамбарин ﷺ асарар Хасавюрт шагъриь

24-пи июндий Мягъчгъала шагъриан Хасавюртдиз Пайгъамбарин ﷺ асарар гъурхну.

Дупну ккундуки, Пайгъамбарин ﷺ асарар Дагъустандин муфтий Абгъмад-гъажи Абдуллаевдихъ хъа. Ва гъар йисан Рамазандин вазли думу асарар ихъ ре-

спубликайин я шагъриь, ясана сабуну райондидиври шулу ва инсанар ахъю иштагъниинди Пайгъамбарин ﷺ асарариз лигуз гъюру.

Асарар хъади гъагъюрайи вахтна, Мягъчгъалайиан Хасавюртдиз хъуркъайизкъан гъарсаб шагъур, гъул хъайи йишваъ дуламиш шулайидар рякъюхъна удуч'вну, Пайгъамбарина ﷺ салаватар, зикир урхури гъахъи.

Пайгъамбарин ﷺ асарар Рамазандин ваз ккудук'лайизкъан Хасавюрт шагъриь гъитру ва вари лигуз ккунидариз дициб мумкинвал хъибди.

Гъит Аллагъу Тааълайи ухъуз Пайгъамбарин ﷺ асарарикан берекет рубкъри ва гъарсар касдиз Пайгъамбарин ﷺ суннайихъан ижмиди хъч'ихуз кюмек туври.

Казань шагъриь вари республикайин ифтар

Ушв гъибтуз к'ури, Казандин «Казань-Арена» стадиондиз 10 агъзур кас уч гъахъну, думу ифтар Урусиятдин Исламдин тарихдидь ваританна ахъюб гъабхъну. Душваъ иштирак гъахъну Татарстандин президент Рустам Минниханов, РТ-йин госсветник Минтимер Шаймиев, Казандин мэр Ильсур Метшин, РД-йин муфтийин заместитель Абгъмад-гъажи Кахаев, диндин гъул-лугъчйир.

Ифтар гирами Къур'андиан аятар урхбиинди ачмиш гъапну. Уч духънайидарин улихъ сарпир вуди РТ-йин муфтий Камиль-гъязратди гъулхну. Дугъу чан улхбаъ вари уч духънайидариз ахъю чухсагъул къайд гъапну ва мусурманарин арайиь сабвал хъуб Аллагъу Тааълайикан ккун гъапну.

РД-йин муфтийин заместители чан улхбаъ вари республикайин агъалйир гирами Рамазандин вазлихъди тебрик гъапну. «Йисандин арайиь айи вазарикан Рамазандин ваз варитан заанди дебккнайиб ву. Пайгъамбарихъан ﷺ ухъухъна му вазлин заанваликан гизаф гъядисар дуфна. Гъацира китабарий дупнаки, мусурман касди фици Рамазандин ваз адап'иш, гъаци вари йисра гъагъюр к'ури. Гъаци вуйиган, гъаму вазли ухъу

шлукъан гизаф ужувлар дап'ну ккунду, имбу йисра берекетнануб хъпан бадали. Гъацира пуз ккундузукки, Дагъустан ва Татар халкъарин арайиь гъаммишан ижми гъардаш'вал айиб ву. Гъациб ижми дуствал ади гъабхъну адлу шейхар Зайнулла-Шариф Расулевдин ва Сайфулла-къади Башларовдин», – гъапну аьлимди.

Дугъу гъацира багарихъди Дагъу-

стандидь шейх Зайнулла-Шарифдин чъвурнахъ хъайи мист ккебгъуз нията гъапну.

Хъасин уч духънайидари, лавландин гъудган дап'ну, ушв гъибтуз хъюгъну. Ахъирий вари уч духънайидари сат'иди доаъ гъапну ва мусурман гъарган сабвалихъ хъуб Аллагъу Тааълайикан ккун гъапну.

6 агъзур дагъустанлуйир гъаждиз гъагъиди

Гъаму йисан Дагъустандиан гъаждиз гъагъурдарин къадар 6 агъзур кас ву. Ихъ республикайиз гъаму йисан ари гъамциб квота тувна.

Хабар тувраки, гъаждиз гъагъурдарин сабпи рейсар 24-пи августди ккебгъди, 5-пи сентябри ахъиримжи рейсар. Хъа гъаждиз душнайидар къаляхъ гъюру вахт 16-25-пи

сентябрь хъибди.

Дупну ккундуки, гъагъ Ислам диндин мухъларикан саб ву. Фуну касдин жандин сагъвал, пулин дакъатар аш, дугъаз думу фарз шула ва тамапра дап'ну ккунду. Гъит Аллагъу Тааълайи гъарсар мусурман касдиз чаин али фарзар тамам ап'уз кюмек туври.

Дагестанский гуманитарный институт

Уважаемый абитуриент!

Дагестанский гуманитарный институт объявляет набор студентов на 2016-2017 учебный год.

Дагестанский гуманитарный институт – это образовательное учреждение высшего образования. Первое в Северо-Кавказском регионе учебное заведение, в стенах которого студенты получают и светское, и религиозное образование – в рамках федеральных государственных образовательных стандартов высшего образования.

Набор студентов на 1 курс очной и заочной формы обучения осуществляется по следующим направлениям подготовки:

Теология
Журналистика
Экономика
Бизнес-информатика
Лингвистика
Теология

Перечень необходимых документов:

1. Документ об образовании.
2. Фотографии 3x4 (8 шт.).
3. Копия паспорта.
4. Результаты ЕГЭ.

Срок обучения:

Бакалавриат – 4 года.
Магистратура – 2 года.

Прием документов:

Очная форма – с 31 марта по 25 июля.

Заочная форма – с 31 марта по 20 августа.

За историю своего существования институт показал себя как кузница специалистов по вышеуказанным направлениям. В вузе исключены любые проявления коррупции. На высоком уровне проводится воспитательная работа со студентами – с привлечением опытных специалистов.

Дагестанский гуманитарный институт – это одновременная под-

готовка высококвалифицированных современных специалистов по вышеуказанным направлениям и формирование личности через духовно-нравственное воспитание и обучение в атмосфере искренней доброжелательности и заботы о студентах.

Справки по адресам и телефонам:

Республика Дагестан,
г. Махачкала, ул. Дахадаева, 136.
Тел.: 8 961 838 61 23, 8(8722) 94 00 60

E-mail: mail@daggum.ru
Сайт: www.daggum.ru

Учредитель
Благотворительный фонд «Путь».
Газета печатается по согласованию и одобрению Духовного управления мусульман Дагестана

Редакционный совет
Председатель редакционного совета муфтий РД
Ахмад-хаджи АБДУЛАЕВ

Заместитель муфтия РД
Махди-хаджи МУТАИЛОВ

Главный редактор
Азиз МИЧИГИШЕВ

Редактор
Ансар РАМАЗАНОВ

Канонический редактор
Мухаммад-Рамазан РАДЖАБОВ

Корректор
Шарафудин ДАШДЕМИРОВ

Дизайн, вёрстка
Мухаммад МУСАЕВ
Иса ОМАРОВ

Менеджер
Мухаммад ХИРЯСУЛАЕВ
Абдулсабир АХМЕДОВ

При перепечатке ссылка обязательна.
Набрано и сверстано на компьютерной базе газеты «Ас-Салам».
Газета зарегистрирована Федеральной

службой по надзору в сфере связи, информационных технологий и массовых коммуникаций.
Свидетельство о регистрации ПИ № ФС 77-42079 от 24 сентября 2010 г.
Отпечатано в ООО «Дом печати» по адресу: пр-т Акушинского, 20. Заказ № _____

Тираж 2 250 экз.
Сдано в печать 30 июня 2016 г. в 16:00

Адрес редакции:
367015, РД, г. Махачкала, проспект Акушинского, 5-я линия, 19.
Телефон редакции: 8-928-530-59-70.

Подписка и доставка по г. Махачкале: 914-222.
по Республике Дагестан: 8-988-699-28-24.

E-mail: assalamweb@gmail.com
www.assalam.ru

Дугъу йигъан 70 ражари туба аплуи

Туба аплувалин мянайикан

Пайгъамбарин ﷺ гъядисдиъ дупна: «Дугъриданна Аллагу Тааълайи Чан рягъмат йишвну тарабгъуру, йигъну гунгъар гъаплу касдин туба къабул аплуз. Ва Дугъу йигъандин арайиъ Чан рягъмат тарабгъуру йишвну гунгъар гъапдарин туба къабул аплуз. Ва гъамци давам хъибди ригъ алабхъру терефнаан ригъ гъудубчвайизкъан» (Муслим, № 2759).

Гъарсаб гунагънан туба дапну ккунду. Гунгъар къюб жорейиндар шулу:

а) Инсандихъди аьлакьалу гунгъар;

б) Аллагу Тааълайихъди аьлакьалу гунгъар.

Инсандихъди аьлакьалу гунагъ – сар касди жарариз зарар тувган, я зулум гъапган, я сана жарарикан футна гъапган шулайибу. Инсандихъди аьлакьалу гунагънан туба къабул апбан бадали, гъамцдар шартлар тамам дапну ккунду: 1. Сарун думу гунгъар текрар дарапуб.

2. Гъаплу гунагънан швумал хъуб.

3. Думу гунагъ апурдарза ктури, ижми ният апуб.

4. Зулум тувурикан аьфв ккун апуб ва фукла дугъан гъитибкнунуш, думу къяляхъ апуб.

Аллагу Тааълайихъди аьлакьалу гунагъ – Аллагъдин ﷻ амур тамам дарапуб, Дугъу гъарам гъаплу ляхнар апуб ву. Му жорейин гунагънан туба къабул апбан бадали, гъамцдар шартлар тамам дапну ккунду:

1. Сарун думу гунгъар текрар дарапуб.

2. Гъаплу гунагънан швумал хъуб.

3. Думу гунагъ апурдарза ктури, ижми ният апуб.

Гъаму зийхъ улупнайи шартларикан сабкъан тамам дарапиди гъибтиш, туба къабул апурдар.

Эгер къвантан туба гъапниш, думу гунгъар фицдар ва фукъан гъахъишра, Аллагъди ﷻ аьфв апур, иншаАллагъ. Му гафар тасдикъ апура гъядисди: «Гунгъарин туба апур, дурар заткъан дарапурик мисал ву».

Жара гъядисдиъ дупна: «Шли шубуб ражари «Астагъфирулла гъаль аьзима лази ла илагъа илла гъуваль гъайяль къайюма ва атубу илайги» гъапниш, дугъаз, ахъю гунгъар ктарди, имбу вари гунгъарин аьфв апуру, дурарин къадар гъюл'ин али кафкъан вушра».

Абу Гъурайрайихъан дуфнайи гъядисдиъ Пайгъамбари ﷺ гъапну: «Валлагъи, узу Аллагъдикан ﷻ аьфв апуб ккун апураза ва гъар йигъан 70 ражаритан артухъ туба апураза» (Бухари, № 6307).

Пайгъамбари ﷺ гъапну: «Эгер учвкан шликла гъадмукъан гизаф гунгъар гъапниш, дугъан гунгъарихъди заваринна жиларин арайиъ йишв абцишра, дугъу туба гъапниш, Аллагъди ﷻ аьфв апур».

Гъюрматлу гъардшар ва чйир! Мелзнахъди туба апуб чяаьн шулдар, ихъ жандкира туба дапну ккунду, яни гунагъ дебккуну ккунду. Хъа мелзнийинди туба апури, жандкийинди дарапиди гъахъиш, ухъю Пайгъамбари ﷺ гъапниш, дестийрикан хъиди: «Шли мелзнахъди туба апуруш ва гунагъ дебккурдарш, думу чан Ахъюр рихшант апурайирик мисал ву».

Пайгъамбари ﷺ учв гунгъарихъан марциди вушра, гъар йигъан 70 ражаритан артухъ туба апури гъахъну. Эгер гунгъар ктру Пайгъамбари ﷺ йигъан гъаму къадар туба апури гъахънуш, ухъю, гунгъари алацнайидари, йигъан агъзур ражаритан артухъ туба дапну ккунду.

Гъит Аллагу Тааълайи ухъю къвантан туба апрударикан апри! Амин!

ИСЛАМ ГЪАМЗАТОВ

Жегъеннемдихъан яв жандак азад апин

Гъарсаб мутмуийин ачар а, ризкъан ачар садакъа ву

Аллагу Тааълайи гирами Къур'андиъ дупна (мяна): «Дугъриданна, имандиинди садакъа туву жиларизна дишагълийириз ..., думу артухъ апиди. Дурариз жумартлу савкъат гъазур дапна» (сура «аль-Гъядид», аят 18).

Саб ражари Аьйшайи лукI гъадагъну. Думуган Жабраил малаикди, Пайгъамбарихъна ﷺ дуфну, гъапни: «Я Мугъяммад ﷺ, му лукI яв хул'ан адаъ – думу жегъеннем агълуйирикан ву». Аьйшайи думу дишагъли-лукI, хул'ан адаъну, дугъаз садакъади хурма тувну, гъау. ЛукIру хурмайин гъацI дипну, имбу гъацI чаз рякъюъ алахъу аьжуз касдиз туву. Думуган Жабраил малаикди, хъанара Пайгъамбарихъна ﷺ дуфну, гъапни: «Я Мугъяммад ﷺ, Аллагу Тааълайи увуз хъанара думу лукI къяляхъ дисуб амур апура. Дугъу думу жегъеннемдихъан азад гъапни, гъаз гъапниш дугъу хурмайин гъацI садакъади тувну» (лиг Нузгъатуль Мажалис, 283-пи маш).

Пайгъамбари ﷺ Аьйшайиз ктури гъахъну: «Я Аьйша, жегъеннемдихъан гъацI хурмайинди азад йихъ» (Аьгъмад).

Саб ражари Пайгъамбар ﷺ, миржиб диргамра хъади, чаз ккуртт гъадабгъуз базариз рякъюъ учву. Рякъюъ дугъаз ишурайи сар лукI-дишагъли рякъюру. Дугъу лукIрахъан ишбан себеб гъерх-

ну, гъапни: «Ассаламу аьлайкум». Дугъаз жаваб тувундар. Дугъу къюбпи, шубубпи ражарира текрар гъапни, ва анжагъ шубубпи ражарихъантан дугъаз жаваб тувундайи. Пайгъамбари ﷺ гъерху: «Сабпи ражну туву саламдиз гъаз жаваб тувундайчва?» «Яв сес себеб дубхъну учуз берекет хъуз», - жаваб туву эйсийи. Пайгъамбари ﷺ думу лукIран гъакъанан гафар гъапган, эйсийи гъапни: «Учу думу азад апурча, я Аллагъди Гъаьнайир». Пайгъамбари ﷺ, къяляхъ гъафиган, гъапни: «Гъаму миржиб диргамтан ужуб фукла гъякъюндарзуз: мурад себеб духъну аьжурин палатра алабхъунза, лукIра гъюрхъунза ва думу азда гъапунза».

Садакъайин мянфяатнакан:

- бедбахваларихъан ярхла шулу. Аьли ибн Талибди гъапну: «Учвкан шли гъачининган садакъа тувуш, Аллагу Тааълайи думу йигъандин бедбахвалар учвхъан ярхла апиди»;

- ризкъан ачар. Аьли ибн Талибди гъапну: «Гъарсаб мутмуийин ачар а, ризкъан ачар садакъа ву»;

- садакъа женнетдиз гъягъбан себеб шулу;

- накъвдин аьзаб архла апуру;

- гъисаб-суал рягъят апуру;

- Аллагу Тааълайин хъял ярхла апуру;

- жегъеннемдихъан уьрхюру;

- Аллагу Тааъла ккун аплувализ себеб шулу;

- уьмур ярхи апуру;

- аьзарлу сагъ хъузра себеб шулу.

ган, дугъу гъапни: «Узу къюб диргамра хъади йиз эйсийин хизандиз герек вуйиб гъадабгъуз гъафунза, ва диргамар гъудургниз...». Пайгъамбари ﷺ дугъаз къюб диргам туву. Базариз дуфну, чаз 4 диргамдиз ккуртт гъадабгъу къяляхъ хъадакнуну гъюруган, дугъаз «Шли уз'ин палат алабхъиш, Аллагъди ﷻ думу кас Женнетдин утканвалариинди уткан апиди», гафар текрар апури, сар яшлу кас гъяркъну. Пайгъамбари ﷺ дугъаз чан ккуртт туву. Хъасин хъана базариз дуфну чаз имбу къюб диргамдихъ хъана ккуртт гъадабгъуру. Къяляхъ гъягъруган, гъадму ишурайи лук-дишагъли хъанара ишури рякъюру. Пайгъамбари ﷺ ишбан себеб гъерхан, лукIру гъапни: «Йиз эйсийи, къан гъапунва ктури, узуз аьзаб тувбахъан гучIуразуз». Пайгъамбари ﷺ гъапни: «Гъач яв эйсийихъна гъягъюрхъа», - ва гъадгъахъди гъягъюру. Хуларихъна гъафиган, Пайгъамбари ﷺ унчварик куч-

Исихъ улупнайи шартлар тамам апуруш, садакъа гизаф ражари савабануб шулу:

1. садакъа гъялал ризкъанкан тувуш;

2. къвантан, Аллагъ ﷻ бадали тувуш;

3. увуз варитан багъалу вуйибдикан тувуш;

4. жиниди тувуш. Гъядисдиъ дупна: «Ургуб жюре инсанар Аллагу Тааълайин сирник хъиди, думутан гъайри жара сирин адру йигъан: дурарин арайиъ, жиниди садакъа туву жилижви, гъятта арччул хли туву садакъайикан гагул хлиз аьгъю дарш-луганси...» (Муслим).

5. Сабпи нубатнаъ мирасариз тувуб, эгер дурар мягътаж'вал айидар вуш. Гъядисдиъ дупна: «Мягътаж'вал айидариз садакъа тувуб саб терефнаан вуйи садакъа ву, хъа мирасариз тувуб – къюб терефнаан: садакъади тувуб ва мирасвал уьхъю» (ат-Тирмизи).

Аълимарин насигъат

Гъямд ибшри Аллагъдиз ﷻ, салават ва салам Пайгъамбариина ﷺ, дугъан хизандиина ва асгъабариина! Гъит Аллагъди ﷻ ухъу вари Чаз ккунибдиин ва Учв рази шлубдиин алаъри!

Ихъ аълимари туву насигъатар:
 - Яв аъмал ва юкѳв чѳур апѳрударихъан ярхла йихъ. Дугъриданна, дюн'яйихъ хъергнайдарихъди, тьямагъкра-рихъди, чпин мал-мутму Аллагъдин ﷻ рякъюъ харж дарапѳру шейтѳнин гъардшарихъди вахт адапѳувалиан юкѳв чѳур шулу;
 - Яв дин чѳур апѳрударихъан ярхла йихъ. Дугъриданна, гизаф мянфяът ктру гафар апѳрударихъди яв дин дусбаан уву чѳур шулу;
 - Яв уъмриз вуйи алатар, дармнар-се-бебар чѳур апѳрурихъан ярхла йихъ. Дугъриданна, дурар тьямагъкарвалиан, чпин шагъватѳнахъди гъягърувалиан шулу;
 - Чѳуру инсанарихъан ярхла йихъ. Ужудар ксарихъдитѳан дуствал мапѳан. Яв ипѳрубра гъялал ибшри. Чѳуру ксарихъди дуствал гъабхурай-идарихъди дуствал мапѳан, яв жини ляхнарикан дурариз хабар мутуван, дурарин машнаъ мяаълхъан. Муш-ваъ дупнайибдихъди гъягъюри гъа-хъиш, гизаф рягъят хъибдивуз;

- Султѳандин ракнарехъан ярхла йихъ, яни гъякимарин, девлету ксарин, дюн'яйихъ хъергнайдарин, ва дицдарихъна гъягърударихъанна ярхла йихъ: дурарин футна Даджа-лин футнасиб ву;
 - Гунгъарихъан ярхла йихъ. Алла-гъу Тааълайи Адам ﷺ заан гъапѳну, Дугъаз сужда апѳуз Малаикариз амур гъапѳну, ва думу Женнетдиъ гъахъ-ну. Амма дугъу гъапѳу саб ляхниан думу Женнетдиан адаъну. Гунгъар апѳруган, Аллагъдиз ﷻ хъял гъюру, гунгъарихъан ярхла йихъ;
 - Жагъиларин ва чѳуру ксарин де-

стѳир ккун мапѳан, дурарихъди ду-ствал апѳбахъан ярхла йихъ, гъаз гъа-пиш дурарихъди дуствал гъабхур аз ад хъидар;
 - Инсанарин арайиъ айиган, машнаъ инчѳи ади, хушди йихъ, хъа фужкѳла багахъ хътруган, гизаф ишури, паш-манди йихъ. Ухъуз аьгъюбдиан, муъмин касдиз Гъиямат йигъан чаз дибикѳнайибдик варитѳан артухъ ужувлар жвуву гъапѳу гунагъ ляхна-риин жвув пашман хъувалиан шулу;
 - Жарари уткан гафариинди дамагъ апѳураш, уву уткан ккебехъувалиин-ди дамагъ апѳин;

- Жунайид аль-Багъдадийи гъапну: «Инсандиз илмарикан ѳибтѳан хабар адаршра, юкѳуб ляхни думу заан дережайиз адауру,: 1) гъюдли-вали; 2) разивали, сикинвали; 3) жу-мартвали; 4) уткан хасиятну» (Файзу аль-Къадир, №3\115);
 - Нефсдиз варитѳан читниб русвагъ-вал ву;
 - Дапѳну ккуни ляхин жара вахтназ гъибтуб – шейтѳниз ракнар ву;
 - Агъмад ар-Рифайи гъапну: «Фи-кир апѳуб – фикрин нур ву, ихлас-вал – жинивалин нур ву, Аллагъди-хъан ﷻ гучѳрувал – машнан нур ву»;
 - Агъмад ар-Рифайи гъаѳира гъапну: «Пайгъамбариина ﷺ сала-ват хували Сиратѳ гъядлан гъягъ-юб рягъят апѳиди ва дюаъ къабул апѳруб хъибди; эгер шулуш, сада-къа тувай, диди жегъеннемдин ѳа мичѳал апѳуру ва Аллагъдин ﷻ хъял ярхла апѳуру. Абѳир-бабариз уж'вал апѳували кечмиш шулайи вахтназ аъзаб пѳѳу апѳуру»;
 - Дугъу гъаѳира гъапну: «Бахилва-лихъан ярхла йихъ, дугъриданна, бахилвал вари гъалатѳарин баб ву. Кучѳал ва бахилвал лукѳ Аллагъди-хъан ﷻ ярхла хъпаз себеб шулу». Гъит Аллагъди ﷻ ухъуз гъаму аълима-рин насигъатарихъди гъягъюз амур апѳри! Амин!

ГЪЯЖИМУРАД ОМАРГЪЯЖИЕВ

ФИКИР ТУВ

Пайгъамбарин ﷺ вакиларин рякъъ

1 « Ханмугъаммад чпин гъулаъ ккергъбан илимдин аьгъювалар гъадагъбан хъяляхъ, илим да-вам апѳуз Халагъ гъулан медресейиз гъягъюру, дидин къяляхъ хъана заан дережайин илим гъадабгъуз Темир-Хан-Шура шагъриз гъягъюру. Душваъ дугъу Шариаът илимдин аьгъювалар лап дерин ва яркъувалиан адауру. Наан вушра къазивал апѳуз ихтияр тувру диплом адабгъуру. Къяйтагъ-Табасаран мягъялиъ лихураш, думу кас заан эйси гъахъну Шариаът ва Исламдин жорбежур илмарин, гъаѳи дарш дугъу гъадму ляхниъ 30 йисандин арайиъ ляхин апѳидайи. Советари Ханмугъаммад ибн Ших ал-Къюраккийин хъаяство кулак гъапѳну. Аллагъу Тааълайиз ужуди мялум ву, Ханмугъаммад ибн Ших ал-Къюракки лихурайиган Диван-бе-ги ляхниъ, халкъдин арайиъ гъюкум чахъан удубкъру дюзвалиинди, аьр-зачѳирин арайиъ мясляът гъабхури, Аллагъу Тааълайи улупнайи рякъди-лан улдудучѳвди, жара улдугу ксар гъякъ рякъдиин алаури ляхин гъабху-ри гъахъну. Къюракк гъулаъ гъаѳира Абдулкерим ибн Мазагай аълим гъахъну. Думу къад йистѳан зиина Халагъ ва жара гъуларин медресѳирин урхури гъахъ-ну. Мумкин ву, эгер Халагъ гъулаъ урхури гизаф йисар адаънуш, Жву-ли, Къюрягъ, Гуми гъулан медресѳи-рин алимарихъра илимдин берекет гъадабгъунди хъуз. Дугъахъ Нуряли кѳуру гъардаш гъахъну - муъмин кас, ва дугъан баяр Нажмудин ва Абдул-мажид чпин адашин тьялимар духъну, дурарикан илимлу ксар шулу. Дяв-дин улихъна йисари гъюкуматди дура-

рин мал-мутму кулак апѳуру ва гизаф инжигра апѳури гъахъну. Абдулкер-им ибн Мазагай Германияйихъ вуйи аьхю дявдин иштиракчи гъахъну. Дяв-дин къяляхъ йисарира дугъу гъулан жямаятдин Шариаътдин ляхнар-ка-рар, гъюкуматди дивнайи гъадагъай-из дилигди, гъахури гъахъну. Абдулкерим ибн Мазагай ужуб вааъз-насигъят тувру, сюгъбатчи ва ихти-латчи вуди гъахъну. Ихтилатра дугъ-ан шули гъабхъну гъаѳиб, инсандиз ужуб рякъюхъна теклиф апѳруб. Магъа

дугъу ктибту насигъят. Сад йигъан Муса пайгъамбарин учѳтѳан артухъ аьгъюр дюн'яйин фужкѳла айкѳан кѳури хъял шулу. Ду-муган Аллагъу Тааълайи дугъаз саб булагъдихъна гъягъюб амур апѳуру ва гъадушвахъ чазтѳан артухъ аьгъю-

рихъди гъюрюшмиш хъуз. Муса пайгъ-амбар гъадму булагъдихъна гъягъюру ва Аллагъу Тааълайи гъаънайи Хизри пайгъамбарихъди гъюрюшмиш шулу. – Увуз узутѳан артухъ аьгъювалар айиб фиѳи ахтармиш апѳиди? – гъерху Муса пайгъамбари.
 – Дугъужв, лиг фу шулуш гъамус, - жаваб тувру Хизри пайгъамбари, ва дурар аьхю гъвандин къяляхъ гитѳикѳуру. Гъадму вахтна душвахъна гъюру девлетлу кас. Элдешну гъяйвни-лан, думу булагъдилан шид убхъуз ис

думу булагъдихъна сар бай гъюру. Дугъаз рякъюру думу кисе, дугъу думу чаз бисуру. Саѳиб вахтналан дина сар къаби кас гъюру ва дугъан къяляхъди гъизилин манатарин эйсир-а.
 – Ча йиз кисей! – кѳуру пулин эйсийи.
 – Гъапѳу кисей? Узуз фукѳара гъяб-къюндаруз, гъапну мюгъгал духъ-найи къабири.
 – Думу уву гъибисунва, хъя-ляхъ ча, дарш йивну йикѳузаву. Къаби касди кучѳлар апѳура кѳури, дугъу къаби кас йикѳуру.
 – Му фу гъабхъи? Гъапѳуз уву узу дерккнаву? Йиз улариѳ саб тах-сирра ктру кас йивну йикѳура,
 - гъапну Муса пайгъамбари.
 – Узуз аьгъдру ляхнар хъанара а. Гъа-мус хъебехъ, гъапну Хизри пайгъам-бри. Кисей гъибихъу балин адашиз, учв кисейин эйсийихъ гъилиху вах-тна, дугъу гъапѳу ляхнин гъазанж тувундар. Магъа Аллагъу Тааълайи балихъна дугъан гъазанж къяляхъ гъапѳну ва дурарин арайиъ гъякъвал тамам гъапѳну. Хъа къаби касди улихъ вахтари гъадму кисейин эйсийин адаш йивну гъакѳну. Гъамус Аллагъу Тааълайи къисас алдабгъуз мумкин-вал тувну. Аллагъу Тааълайин къудрат, гъюкум ухъхъан аьгъю дапѳну удубкъ-руб дар. Гъаѳи вуйиган, дупна: «Ухъуз фукѳара аьгъдархъуз!»

Гъибикѳур Уртѳларин Ханмугъам-маддин бай Абдул Мутѳалиб-гъяжи Гъязрѳтаълиевич ву
 Мялумат тувдар:
 1. Мирзоев Надир Халикович - имам
 2. Абухов Къурбан Шихович.

Алимарин жавабар

Суал: Накъвдин аьзаб жандкизра, рюгъназра шулин, дарш анжагъ рюгъназ?

Жаваб: Гъямд ибшри Аллагъдиз ﷻ, салат ва салам Мугъяммад пайгъамбариина, дугъан хизанариина ва асгъябариина.

Ухъуз ихъ адлу алимарихъан хабар ахъузки, накъвдиъ аьзаб шулу, гъацира хабар тувна инсан кечмиш гъахъиган Гъиямат йигъазкъан рюгъяр гъузру Барзах кѳуру йишван, ва гъацира эгер кечмиш гъахъир ужур кас вуди гъахънуш, дугъаз айи ниъматариканра дупна.

Аллагъу Тааълайи гирами Къур'андиъ дупна (мяна): «**Фараондихъди вуйидариз Гъиямат йигъ хъайизкъан гъар йигъан гъачинин ва хъяхъ жегъеннемдин цѳихъди аьзаб тувди. Хъа Гъиямат йигъ улубкъан, малаикариз, дурар жегъеннемдиз ккатархъуз ва душваъ варитланна читин аьзаб тувуз, амур апѳиди**» («Тафсир аль-Джаляляйни», сура «Гъафир», 46-пи аят).

алахъру читинваларихъан ва гъацира гунагънаъ ва жарариз буржнаъ хъувалихъан урхюб ккун апѳураза».

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْمَأْثَمِ وَالْمَغْرَمِ

Имам ат-Тирмизийи Пайгъамбарин ﷺ гафар кѳваин апѳура: «Накъв – думу я женнетдин багъ ву, ясана жегъеннемдин цѳа».

النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةِ أَدْخَلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ

إِنَّمَا الْقَبْرُ رَوْضَةٌ مِنْ رِيَاضِ الْجَنَّةِ، أَوْ حُفْرَةٌ مِنْ حُفْرِ النَّارِ

Ибн Касири дупна: «Му аятдиъ ухъуз Барзахди айиганра накъвдин аьзаб шлуваликан хабар тувра».

Бухари ва Муслим имамари Пайгъамбарин ﷺ хпир Айшайин гафар кѳваин апѳура. Душваъ дупнаки, Пайгъамбари ﷺ Аллагъу Тааълайикан гъамци ккун апѳури гъахъну: «Я Аллагъ ﷻ, узу Увкан накъвдин аьзабнахъан урхюб ккун апѳураза, Даджалин футнайихъан урхюб, му дюн'яйиъ ва кечмиш шлуган

Гъацира дупнаки, алимарин гафариинди, накъвдиъ аьзаб шулушра, ужулар шулушра, рюгънази, жандкизра кубкѳуру, гъятта жандак рукдиз итѳибкѳнушра. Дурар Аллагъу Тааълайин кьудратнаъ айи ляхнар ву. Хъа ухъуз Къур'андиан ва суннайиан аьгъюбдиинди, инсанди гъаму дюн'яйиин фициб уьмур хъапѳнуш, ари гъаддиан асиллу ву накъвдиъ аьзаб шулушра, рягъатвал шулушра. Аллагъу Тааъла варибдикан аьгъюр ву.

Суал: Гъудгнин жикѳувал адарди Къур'ан кайи телефон, ясана дискар жвувахъна гъадагъуз хай шулин?

Жаваб: Мусурмарин алимарин арайиъ аьхю ва бицѳи гъудгнин жикѳувал адарди Къур'ан бисуз, ясана дидик кучуз ихтияр адар, кѳуру фикрин сабвал а. Гирами Къур'андиъ дупна (мяна): «**Гъит, Къур'андик анжагъ гъудгнин дижикѳну кучри**»

لا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ
Думутланна гъайри Пайгъамбарин ﷺ гъядисдиъ дупна: «**Гъудгнин дижрикѳдикъан гагъди гъит Къур'андик кудручри**». Гъамциб гъюкму ву, эгер гъарфариинди дибикѳнайи Къур'андикан улхуруш. Хъа дискарик, телефнарик дибикѳнайи Къур'андин гъякънаан, яни убхуз гъарфар дяркъди, хъа сес ебхрударикан улхуруш, дидиз гъудгнин жикѳувал адаршра, хай

шулу.

Натижа: Телефнариъ, ясана дискариъ Къур'андин цифровой аудио ва видео формат а. Цифровой формат айи алатарик кучбан бадали, гъудгнин дижикѳну хъуб шартѳ дар, гъаз гъапиш дурар Къур'андин китабар дар. Амма гъаци вушра, гъудгнин дижикѳну гъахъиш, ужу ву. Къур'андихъ хъпехъруган, ккебехъну ккунду. Гирами Къур'андиъ дупна: «**Къур'ан урхруган, ккебехъай ва хъебехъай, дици гъабхъиш Аллагъу Тааълайи учвуз рягъимра апѳур**»

وَإِذَا قَرَأَ الْقُرْآنَ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

Суал: Папрус зигувалиан гъурдларик рак кайи касдин гъюкму фициб ву? Рак кади вушра, дугъу папрус дипурдар. Гъацир кас чав учв йивну гъакѳирик мисал вуйин?

Жаваб: Эгер папрус зигуруин гъурдларик рак кади вуш ва духтрари дициб гъял папрус зигувалиан дубхъна кѳураш, Исламдиинди думу жвуву жвув йивну гъакѳирик мисал шулу, гъаз гъапиш дугъу жвуву жвув йикѳувалихъна хура. Аллагъу Тааълайи гирами Къур'андиъ дупна: «Жвуву жвув йикѳувалихъна

маханай!» (сура «Аль-Бакъара», 195-пи аят).

وَلَا تَلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ

Натижа:

Папрус зигуб гъярам ву, хъа гъурдларик рак кайири папрус зигуруш, дидин гунагъ хъанара аьхюб шулу.

Суал: Дишагълийиз секретаршади лихуз ихтияр айин?

Жаваб: Аллагъу Тааълайи дупна:

وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ

(мяна): «...ва гъит дурар (дишагълийир) чпин хулариъ ишри». Гъаз гъапиш дишагълийин асас ляхин хулаъ айиб ву: веледариз тербия тувуб, хулан ляхнар апѳуб, жилирин хулаз лигуб. Дишагъли урхюб фарз ву дугъан адашиз, эгер думу швувахъ хътарш, хъа эгер жилирихъ хъаш, чан жилири урхюру, хъасин баяриина гъябгъюру, эгер думу дада вуш. Эгер ухъу ктухдарикан дугъаз фужкѳа адарш, дугъаз мусурмарин хазнайиан тувру.

Эгер я мирасар адарш, я мусурмарин мюгъгаж'валариз вуйи хазна адарш, дишагълийихъан ляхниъ дугъужвуз шулу, хъа анжагъ Шариаетдиъ улупнайи шартлар тамам апѳуруштлан.

Натижа:

Эгер начальник жилижви вуш, дишагълийиз дугъан секретаршади лихуз ихтияр адар исихъ улупнайи дюшюшариан:

Саб кѳуруб, ляхин сеbeb вуди дишагъли гъадму касдихъди сарна сарди гъузбакк ккуркѳуру, хъа Шариаетдиъ жара жилирихъди сарна сарди гъузуз ихтияр адар. Пайгъамбарин ﷺ гъядисдиъ дупна: «Гъич саб вахтнара дишагъли сарди, яни мягърам хътарди вуйиган, дугъахъна муучѳванай. Думуган Пайгъамбарихъан ﷺ гъерху: «Хъа жилирин гъардшин гъякънаан фици ву?» Пайгъамбари ﷺ жаваб туву: «Жилирин гъардшиз иллагъки хай шулдар» (аль-Бухари). Пайгъамбарин ﷺ жара гъядисдиъ дупна: «**Гъит жилижвина дишагъли сарна сарди гъудрузри, анжагъ дишагълийин терефнан мягърам хъадитлан гъайри**» (имам аль-Бухари). Къюб кѳуруб, дициб ляхниъ дишагъли лихурайиган, дугъахъинди начальникра ва имбу жиларра лигуру, хъа Аллагъу Тааълайи дупна: «**Йип, я Мугъяммад, Аллагъдихъ ﷻ хъугъ**

дариз, чпин улар ис апѳри» ва гъацира дупнаки (мяна): «...ва йип мусурман дишагълийириз, чпин улар ис апѳри ва гъярам вуйибдиз дилигри». Имам Муслимди Абу Гъурайрайихъан вуйи Пайгъамбарин ﷺ гъядис дубхна: «Дугъриданна, Аллагъу Тааълайи гъарсабдиз зина апѳбан пай тувна. Уларин зина апѳувал гъярамдихъна лигуб ву, мелзнан зина - чѳурубдикан улхуб ву, кѳван зина – шагъват ву, хъа аьвратди кѳуруш, думу я къабул апѳуру, ясана ярхла апѳуру». Гъярам вуйибдиз лигувал - думу иблисдин чѳимир ву, диди дишагълийинна, жилижвуванна дин чѳур апѳуру. Пайгъамбари ﷺ дупна: «**Узу узлангина сарун жилижви уддугуз гъибтруб фукѳара гъибтундарза, дишагълитлан гъайри**» (имам аль-Бухари).

Шубуб кѳуруб, думу ляхни гъацира дишагъли чан начальникдихъди гъюдлиди, утканди гафар апѳуз мажбур апѳуру, хъа думура диндиъ гъярам ву. Гирами Къур'андиъ дупна (мяна): «Гъит дурари чпин сес уткан дарапѳри, гъаз гъапиш шлин кѳваъ назуквал аш, дугъахъна ккунивал шул». Яни гъаци утканди гафар-чѳалар апѳури, дурар гунагънахъна гъюз мумкин ву.

Аьхириъра дишагълийириз Пайгъамбарин ﷺ гафар кѳваин апѳуз ккундузуз: «**Уву фунуб вушра гъярам вуйиб Аллагъу Тааъла бадали гъибтиш, Дугъу увуз думутланна ужуб тувди**». Дишагълийиз хулаъ дусуб гизаф ражари ужу ву, жара жиларихъди аьлакъа айи йишваъ ляхин апѳубтлан, гъаз гъапиш, гъийин йигъан ухъуз рябкъюрайиганси, дициб ляхни бязи дюшюшариъ ухди-къанди гунагънахъна хури шулу.

Эгер дишагъли анжагъ дишагълийир лихурайи коллективдиъ ляхин апѳури гъахъиш, душваъ хай даршлуб фукѳара адар. Хъа дупну ккундуки, лихура дупну дугъу жилирин ва веледарин гъякъариз камивал улупуну ккундар.

АБГЪМАД ШАРИФ АН-НААСАН, СИРИЯЙИН «АЛЬ-БАБА» РЕГИОНДИН МУФТИЙ.
АБРАБ ЧАЛНААН ТАЖРУМА ГЪАПѳУР МУГЪЯММАД-АМИН МЯГЪЯММАДРАСУЛОВ ВУ.

 - Эгер шубари гъудган апурдарш, дурариз ягълухъ алабхъуб фарз вуйин?

- Шариатдинди тийин вуйи кьадар йисар (йицикьюд йис) духънайи шураз жара жиларихъан, чан тубарин клаклар ва маш ктарди, имбу вари беден ккебкуб фарз ву, дугъу гъудган апурдушра, апурдаршра. Ккебкнуну ккуни йишвар авьратдик кахъра. Жиларизра, саб жорейин хайирлу ният адарди, дишагълийирин машназна тубаризкъан кмиди лигуб гъарам ву. Эгер дишагълийиз чан машназа ва тубариз жилижви лигурайиваликан агъяди вуш, дугъу дурар лигбаз фициб-вушра себебниинди манигъвал дапну ккунду, хъа манигъвал апуз шуладарш, дугъу чан машра, тубарра ккеркнуну ккунду. Саспидари фикир апурдуки, Шариатди дишагълийирин машна тубар ачмишди гъитуз ихтияр тувнаш, дурариз лигузра хай шулу, ктури. Ваъ, дици дар! Саб жорейин хайирлу себеб ва метлеб адарди, машназна тубариз лигузра гъарам ву («Тугъфатуль мугътаж»).

 - Эгер хпирик учв швуваз гъягъийиз ккадау ушварин къазйир кади вуш, жилири дугъхъан муддар тувну ккундин?

- Муддар тувбан гъякънаан шариагъдиди гъамциб къайда а: Рамазандин вазлиъ ккадау ушвар, эгер жвуваз мумкинвалра ади гъюру Рамазандин ваз улубкъайиз къаза гъапундарш, ккудучиву гъарсаб ушвахъан саб мудд тувну ккунду. Хъа эгер къюд йисандин арайиъ къаза гъапундарш, гъарсаб къаза дарапу ушвахъан къюб мудд тувру. Ари гъамци йисар артухъ хъпахъ, муддин кьадарра артухъ шулу («Фатгъуль Аьллам», 4-пи том, 86-пи маш).

Хъа гъамус суалнан гъякънаан: Жилирин али фарзарикан ву хпир ипирубдихъди, алабхърубдихъди, дусру хулахъди тямин апуб. Амма хпир Рамазандин вазлиъ ккадау ушварихъан муддар тувуб жилирин алиб дар. Думу хпир чан мал-мутмуйикан тувруб ву. Хъа эгер жилириз хпирихъан муддар тувуб ккундуш, ихтияр а («Тухфатуль мухтадж»).

 - Кечмиш гъахъи гъардшиз мак апуз ихтияр айин?

- Имам Нававийи «Мингъаж» китабдиди дупна, кечмиш духънайирин багахълуйириз ва дустариз дугъаз мак апуз ихтияр а. Хагълибу Ширбинийи, имам Нававийин гафариз мяна туври «Мугъниль мугътаж» китабдиди дупна: «Пайгъамбари ﷺ Уьсман ибн Маз'ун кечмиш гъахъиган, дугъан машназ мак гъапну». «Сагъигъуль Бухари» китабдиди дупнаки, Пайгъамбар ﷺ кечмиш гъахъиган, Абу Бакари дугъан машназ мак гъапну (Бухари, №3467). «Заваиду равзат» китабдиди дупна: «Ужур кас кечмиш гъахъиган, дугъан машназ мак апувалиъ саб зарар адар... Хъа ужур дарурин машназ мак апуб карагъат ву» («Мугъниль мугътаж», 1-пи том, 999-пи маш).

 - Гирами Къур'андиди аятар урхбалан къяляхъ сужда дапну ккуни аятар швнуб а?

- Гирами Къур'андиди сужда дапну ккуни 15 аят а.

 - Эгер сар кас кечмиш духънайи вахтна узу дугъ'ин али ккурттарик куркнунуш, жандак дижибкнуну ккундин?

- Кечмиш духънайи кас гъижиктуриз чан жандак жибибкнуну сунна ву. Хъа уву думу гъижикундарш, яв жандак жибибкнуну сунна шуладар.

 - Гъар вазли шубуд йигъан ушвар дисувал, гъар йигъан ушвар дисувалик мисал ву, ктури гафар гъякълудар вуйин?

- Гъар вазликан шубуд йигъан ушв бисуб суннат ву. Хъа ухъуз агъюганси, гъарсаб гъапну ужуб ляхнихъан 10 ражари ва артухъра саваб шулу, гъаци вуйиган шли гъар вазли шубуб ушв дисур, гъар йигъан ушв гъибисансиб саваб шулу. Дупну ккундуки, мушваъ Рамазандин вазлин ушварикан дупнадар. Дурар вари дидисну ккунду.

Пайгъамбари ﷺ дупна: «Шли гъарсаб вазлиъ шубуб ушв дисураш, думу гъарган ушв дибснайир ву».

Эгер шликла гъар вазлиъ шубуб ушв дисуз ният гъапнунуш, хъанара артухъ саваб хълан бадали гъарсаб вазлин 13,14, 15-пи йигъари ушв бисуб ужу ву ва вазлин ахиримжи йигъаририра (28-пи йигъан ва ваз ккудубклайиз), ясана итни ва хамис йигъари («Фатгъ аль-Аьллам»).

 - Экбер тувруган, гъудужвну ккундин?

- Экбер тувруган гъудужвну ккунду ктури, Шариатдиди адар. Амма экбер тувруган, вари ляхнар дирчнуну, дидиз жаваб тувуб суннат ву. «Фатгъуль Аьллям» китабдиди дупна: «Экбер ва икъамат гъеебхъу касдиз гъадариз жаваб тувуб суннат ву...»

ДАГЕСТАНСКИЙ ИСЛАМСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ ШЕЙХА МУХАММАД-АРИФА

ОБЪЯВЛЯЕТ ПРИЕМ АБИТУРИЕНТОВ НА ОЧЕРЕДНОЙ УЧЕБНЫЙ ГОД

Обучение предназначено для получения целостных знаний о религии и подготовки специалистов со средним и высшим профессиональным религиозным образованием по направлению «культ исламского вероисповедания» квалификации «священнослужитель исламского культа»

ПРОДОЛЖИТЕЛЬНОСТЬ ОБУЧЕНИЯ:

- ✓ в Дагестанском исламском университете – 5 лет;
- ✓ в Медресе – 3 года.

ДОКУМЕНТЫ НЕОБХОДИМЫЕ ДЛЯ ПОСТУПЛЕНИЯ:

- ✓ нотариальная копия аттестата или диплома;
- ✓ копия паспорта – 2 шт.;
- ✓ фотокарточки размером 3x4 в количестве пяти штук;
- ✓ медицинская справка Ф 086;
- ✓ прививочный сертификат Ф 156/у-93;
- ✓ рекомендация от преподавателя религиозного обучения либо от руководителя мечети (имама) расположенной по месту жительства абитуриента.

Наш адрес: г. Махачкала, ул. Дахадаева, 136
тел.: 8 988 294 56 16

 - Саспидари гъудган апбалан къяляхъ ккуллан тубетейка алдабгъну хил алдатуру. Думу Исламдиди айиб вуйин?

- Ав, Анас асгъябди дидин гъякънаан дупна: «Пайгъамбари ﷺ гъудгнин къяляхъ ккуллан хил алдатури, гъаму дюаб урхури гъахъну: «Бисмиллягъи ллази ла илагъа илла гъува ррахману ррахим» (Ат-Табарани, Аль-Баззар).

РД-йин Муфтиягъди август вазлиз Табасаран ва Хив районариз улупнайи гъудгнин вахтар

Рузнама

Август

Йингъ	Гъаринд. Ас-Субгъ	Ригъ гъудуб.	Лисундин Аз-зугър	Гъаркван. Аль-аьр	Лавлан. Аль-Магъриб	Хъитирхв. Аль-ишаъ
1	02:52	04:46	12:00	15:55	19:11	20:41
2	02:53	04:47	12:00	15:55	19:09	20:39
4	02:57	04:49	12:00	15:54	19:07	20:37
6	03:00	04:51	12:00	15:53	19:05	20:35
8	03:04	04:53	11:59	15:52	19:02	20:32
10	03:06	04:55	11:59	15:50	18:59	20:29
12	03:09	04:57	11:59	15:49	18:57	20:27
14	03:12	04:59	11:58	15:48	18:54	20:24
16	03:16	05:01	11:58	15:47	18:51	20:21
18	03:19	05:03	11:58	15:45	18:48	20:18
20	03:22	05:06	11:57	15:44	18:45	20:15
22	03:25	05:08	11:57	15:42	18:42	20:12
24	03:28	05:10	11:56	15:40	18:39	20:09
26	03:31	05:12	11:56	15:39	18:35	20:05
28	03:33	05:14	11:55	15:37	18:32	20:02
30	03:36	05:16	11:54	15:34	18:29	19:59

Гъюрматлу мусурман гъардшар ва чйир!
Нагагъ учвуз ихъ мусурман диндихъди аьлакьалу вуйи месэлийирин гъаври адруб гъерхуз ккундуш, ясана «Ассалам» редакцияйиз вуйи суал аш, зенг апинай: 8-960-411-19-53
Учхъан шлубдин, иншаАллагъ, учу кюмек апибидича ва ичв гъуллугъар тамам апуз чалишмиш хъидича.